

Innst. S. nr. 49

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

St.meld. nr. 34 (2007–2008)

Innstilling fra næringskomiteen om dei fiskeriavtalane Noreg har inngått med andre land for 2008 og fisket etter avtalane i 2006 og 2007

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innleiing

Fiskeri- og kystdepartementet legg med dette fram ei melding til Stortinget om dei fiskeriavtalane Noreg inngår med andre land. Ei slik melding skal leggjast fram årleg. Meldinga vart første gong lagt fram i 1995. Departementet viser i den samanheng til St.meld. nr. 49 (1994–1995) om dei årlege fiskeriavtalane Noreg inngår med andre land. I denne meldinga la Fiskeridepartementet vekt på å gi ei omtale av det rammeverket som vart inngått i tilknytning til utvidinga av den norske økonomiske sone på 1970-talet, og som ligg til grunn for dei årlege kvoteforhandlingane (rammeavtalane).

Denne meldinga omtalar kvoteavtalane for 2008, norsk deltaking i fleirsidig fiskerisamarbeid og i regionale forvaltningsorganisasjonar. Ein gjer vidare greie for bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltningsplanar for dei viktigaste bestandane som Noreg deler med andre land. Meldinga omtalar også dei kontrolltiltaka som er sette i verk i Noregs økonomiske sone (NØS) for å kontrollere norsk og utanlandsk fiske på tildelte kvotar, i tillegg til kontrollsamarbeidet med andre land og tiltak mot ulovleg, urapportert og uregulert fiske. Til sist gir meldinga ei oversikt over i kva grad norske og utanlandske fiskarar utnytta kvotane sine i 2006 og 2007, og kva slags fartøygrupper som fiskar på dei kvotane Noreg har i sonene til andre land.

1.2 Dei ulike fiskeriavtalane for 2008

I tråd med dei etablerte rammeavtalane fører norske styresmakter kvart år forhandlingar med andre land.

Dei viktigaste tosidige forhandlingane for 2008 er førte med Russland, EU, Færøyane og Grønland. Det er også ført forhandlingar med EU på vegne av Danmark og Sverige om fiske i Skagerrak og Kattegat, og med EU på vegne av Sverige om ein avtale om svensk fiske i Noregs økonomiske sone. Som følge av det polske EU-medlemskapet frå 1. mai 2004 har Noreg sagt opp den tosidige rammeavtalen med Polen, og avtalen opphøyrd frå 1. januar 2007.

Noreg er medlem av og tek del i dei årlege møta i dei regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonane NAFO ("Northwest Atlantic Fisheries Organization") og NEAFC ("North East Atlantic Fisheries Commission"). Noreg deltek i samarbeidet i IWC ("International Whaling Commission") og NAMMCO ("North Atlantic Marine Mammal Commission") om forvaltninga av kval. Som medlem i CCAMLR ("Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources") er Noreg representert på møta til organisasjonen. Noreg tek også del i det internasjonale fiskerisamarbeidet innan organisasjonen ICCAT ("International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas") og i den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen SEAFO ("South East Atlantic Fisheries Organization").

1.2.1 Det førebuaende arbeidet

ICES hadde ein rådgivande komité for fiskeriforvaltning, ACFM ("Advisory Committee on Fisheries Management"). Dette er no endra med etableringa av ACOM (Advisory Committee). ACOM hentar inn vitenskapleg bakgrunnsmateriale frå medlemslanda og gir

årlege råd om fangstmengder for dei viktigaste fiske-
slaga i Nordaust-Atlanteren.

Det ligg ei balansert vurdering til grunn for Fiskeri- og kystdepartementets utnemning av delegasjonar til dei forskjellige fiskeriforhandlingane som Noreg deltek i. Vurderinga byggjer i hovudsak på at dei partane forhandlingane vedkjem skal vere representerte, at delegasjonen må ha ein handterleg storleik, og dessutan forhandlingstaktiske omsyn. Før forhandlingane med andre land om forvaltnings-spørsmål startar, held Fiskeri- og kystdepartementet konsultasjonar med organisasjonane i næringa.

1.2.2 Kvotavtalane for 2008

NOREG – RUSSLAND

Dei viktigaste fiskebestandane i Barentshavet har eit utbreiingsområde som dekkjer norsk og russisk sone og fiskevernsona rundt Svalbard. År om anna er det også mogleg å fiske torsk i internasjonalt farvatn.

I regi av Den blanda norsk-russiske fiskerikommissjonen fører Noreg og Russland årleg kvoteforhandlingar om totalkvotar for fellesbestandane i Barentshavet. Fellesbestandane er norsk arktisk torsk, norsk arktisk hyse og lodde.

Noreg og Russland vart under den 35. sesjonen samde om å forvalte bestanden av kongekrabbe kvar for seg frå og med 2007. Noreg informerte den russiske part om at den norske totalkvoten ikkje var fastsett på den tida forhandlingane gjekk føre seg. Kvotefastsetjinga blei utsett til etter Stortinget si handsaming av stortingsmeldinga om kongekrabbe. Den russiske part orienterte om at den russiske kvoten av kongekrabbe var fastsett til 3 200 000 individ for 2008.

Stortingsmeldinga blei handsama 3. mars 2008. Den norske kvoten for 2008 ble etter det sett til 1 925 tonn hannkrabbar, 450 tonn skada hannkrabbar og 235 tonn hokrabbar. Det er første gong kvoten er fastsett i tonn. Ein reknar med at dette tilsvarar 679 000 hannkrabbar og 110 000 hokrabbar.

Partane er også einige om at resultata frå felles forskingsinnsats som gjeld bestandsvurderingar, migrasjon, og innverknaden krabben har på økosystemet framleis skal drøftast på dei årlege sesjonane.

Partane avtalar også fordeling av kvotane mellom Noreg, Russland og tredjeland. Det er semje mellom partane om ei fast prosentvis fordeling av fellesbestandane. Etter avsetjing til tredjeland vert kvotane for norsk arktisk torsk og norsk arktisk hyse fordelte med 50 pst. til kvar av partane. Tredjelandskvoten av norsk arktisk torsk og hyse vert fordelt med 60 pst. til Noregs økonomiske sone (NØS) og 40 pst. til Russlands økonomiske sone (RØS). Avtalen opnar for at partane kan fiske delar av sine kvotar på desse bestandane i sona til den andre parten. Lodde-

bestanden er fordelt med 60 pst. til Noreg og 40 pst. til Russland.

Partane vart samde om ein totalkvote (TAC) for norsk arktisk torsk på 430 000 tonn, medrekna 21 000 tonn murmanskorsk. Dette er i tråd med beskatningsstrategien vedteken under den 31. sesjonen i fiskerikommissjonen og vidareutvikla under den 33. sesjonen. Den positive utviklinga med redusert overfiske sidan 2005 gav grunnlag for ein beskjeden auke av kvoten for 2008.

Hysebestanden er i god forfatning, og totalkvoten er økt frå 150 000 tonn for 2007 til 155 000 tonn for 2008. Den norske kvoten er på 78 500 tonn etter overføring frå Russland, det vil si 2 450 tonn meir enn i 2007. Forvaltningssamarbeidet på hyse har i år blitt vesentleg styrka ved at kommissjonen har vedtatt ein forvaltningsregel på hyse, som er vurdert av det Internasjonale Havforskningsrådet (ICES) til å vere i tråd med føre-var-tilnærminga.

Loddebestanden har store naturlege svingingar, og partane er einige om ikkje å fastsetje TAC høgare enn at det er 95 pst. sannsynleg at 200 000 tonn får høve til å gyte. På denne bakgrunnen, og i tråd med beskatningsstrategien, har partane sidan 2004 bestemt at det ikkje skal drivast noko kommersielt loddefiske. Det same gjeld for 2008.

I 1993 vart Noreg og Russland samde om å etablere "Det permanente utval for forvaltnings- og kontrollspørsmål på fiskerisektoren". Gjennom dette samarbeidet er ei rekkje konkrete tiltak sette i verk for å betre kontrollen med ressursane både på sjø- og landsida. Mellom anna er det etablert rutinar for eit auka samarbeid mellom kontrollstyresmaktene i dei to landa, inkludert utveksling av informasjon om fangst- og landingsdata.

Under den blanda fiskerikommissjonens 35. sesjon i Tromsø hausten 2006, stadfesta partane at det var gjort gode framsteg i 2006. Særleg gjeld dette utveksling av satellittsporingsdata og opplysningar om fartøya sine kvotar. Dette er tiltak som i vesentleg grad betrar oversynet over fiskeuttaket i Barentshavet, og gjer det mogleg å følgje opp mistenkjeleg fiske frå enkeltfartøy. I tillegg hadde partane oppnådd ei harmonisering av kontrollmetodikken på sjø og land. Mobile grupper med fiskeriinspektørar frå begge land hadde fleire vellukka inspeksjonar i tredjeland i 2006. Noreg og Russland har òg gjennomført felles inspeksjonar i Gråsona.

Sjølv om det bilaterale fiskerisamarbeidet med Russland framleis er krevjande og komplisert, er det grunn til å understreke at det er oppnådd reell framgang sidan 2006. Dette har òg gitt konkret utslag i redusert overfiske. I følgje berekningar gjort av Fiskeridirektoratet har det russiske overfisket av torsk blitt redusert frå 101 300 tonn i 2005, til 80 000 tonn i 2006 og 40 000 tonn i 2007.

1.2.3 Noreg – EU (fisket i Nordsjøen, Barentshavet, vest av Dei britiske øyane og ved Grønland), Noreg, Færøyane, Grønland og Island

På grunnlag av rammeavtalen med EU om fiskeri har Noreg frå 1978 og fram til i dag inngått årlege kvoteavtalar om Noreg og EU sitt fiske i Nordsjøen, Noreg sitt fiske vest av Dei britiske øyane og EU sitt fiske i Noreg si økonomiske sone i Barentshavet. Noreg vert også tildelt kvotar frå EU i grønlandske farvatn. Avtalen inneheld føresegner om forvaltning av felles fiskebestandar og gjensidig løyve til å fiske i den andre parten si fiskerisone. Partane har såleis eit felles ansvar for å forvalte fiskeressursane i Nordsjøen, mellom anna ved årleg å fastsetje største tillatne fangstmengder (totalkvotar) for desse bestandane. Det har frå 1979 vore semje mellom Noreg og EU om delinga av totalkvotane for fellesbestandane av torsk, hyse, sei, kviting og raudspette i Nordsjøen. Partane kom i 1997 også fram til ein avtale om fast fordeling av totalkvotane for nordsjøsil.

I samarbeidet mellom Noreg og EU er det framleis område der det trengst felles tiltak for å betre fiskeriforvaltninga. Som for 2007, speglar også kvoteavtalen med EU for 2008 den vanskelege bestandssituasjonen for fleire av botnfiskbestandane i Nordsjøen. Kvoten på torsk blei noko auka. Dette må likevel sjåast i samanheng med at partane skal samarbeide om ytterlegare tiltak for å utvikle meir selektive fiskeri og såleis redusere det reelle uttaket av torsk. I tråd med forvaltningsplanane er totalkvoten for hyse redusert til 46 444 tonn, medan seikvoten er auka til 135 900 tonn. Kvitingkvoten på 17 850 tonn er ein nedgang frå 2007. Også kvoten for raudspette er noko redusert frå 2007 til 2008.

Det er ei hovudutfordring å betre beskatningsmønsteret i Nordsjøen. Her er utkast av fisk eit særleg og samansett problem. EU praktiserer eit utkastpåbod, medan utkast er forbode i Noreg for alle kommersielt viktige fiskeslag. Noreg har teke dette opp med EU jamleg og EU vil no prioritere denne problemstillinga. EU-kommisjonen sendte i 2007 ut ei høyring om utkast og har signalisert at dei første reguleringane kan bli føreslegne i 2008.

KONTROLL

Arbeidet for skjerpa kontroll og overvaking av ressursuttaket i Nordsjøen er ei viktig oppgåve. Dette skjer til dømes gjennom utveksling av fangststatistikk og landingsdata, inklusiv fiskeaktivitet frå tredjeland, ved utveksling av observatørar som kontrollerer og overvakar og ved satellittsporing av fiskefartøy. Gjensidig satellittsporing vart innført 1. januar 2000.

På bakgrunn av det sterke fokuset på kampen mot UUU-fiske (ulovleg, urapportert og uregulert fiske)

er kontroll no eit sentralt tema i samarbeidet mellom Noreg og EU. Under forhandlingane hausten 2007 vart partane einige om at arbeidsgruppa av kontroll-ekspertar som har arbeidd med kontroll av pelagiske fangstar, skal fortsetje sitt arbeid med UUU-fiske.

MAKRELL

Det har vore usemje mellom Noreg og EU om forvaltningsregimet for makrell i mange år. Hovudproblemet er deling av kvoten mellom partane. Til no har Noreg og EU berre avtalt årlege ad hoc-arrangement for makrellen. På grunnlag av kjennskap til makrellen sitt utbreiingsmønster, har ein på norsk side meint at Noreg har eit rettkome krav på ein større del av makrellen. Det norske kravet er til no avvist av EU.

I 1999 vart Noreg, EU og Færøyane samde om ein trepartsavtale om forvaltning av makrell i Nordaust-Atlanteren. Med denne avtalen aksepterte Noreg og EU at Færøyane er kyststat til makrellen. Partane har inngått tilsvarende avtalar for kvart av åra 2001 til 2008.

Dei tre kyststatane vedtok ein såkalla "referanse-TAC", som var utgangspunkt for drøftingane i Den nordaustatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC) om regulering av makrellfisket i internasjonalt farvatn for 2008. På årsmøtet i NEAFC vedtok partane ei regulering av makrell i internasjonalt farvatn som inneber ein kvote for dette området på 43 629 tonn. Island har sett fram formelle reservasjonar mot denne reguleringa.

REGULERING AV NORSK VÅRGYTANDE SILD I NORDAUST-ATLANTEREN

Norsk vårgytande sild (NVG-sild) er den største fiskebestanden i Nordatlanteren. Frå 1996 til 2003 inngjekk Noreg, EU, Færøyane, Island og Russland årlege kyststatsavtalar om forvaltninga av silda. I desse fempartsavtalane hadde Noreg ein eigarandel på 57 pst. Med basis i prinsippet om sonetil høyring, la Noreg fram krav om ein høgare norsk del. Partane kom ikkje fram til nokon fempartsavtale i åra 2003–2006. Men i denne perioden inngjekk Noreg bilaterale avtalar med Russland, og for 2006 også med EU. 18. januar 2007 vart det på ny underteikna ein kyststatsavtale mellom EU, Færøyane, Island, Noreg og Russland om forvaltning av NVG-silda for 2007. Denne avtalen ga Noreg 61 pst. av NVG-silda. Avtalen inneheldt òg ein langsiktig forvaltningsstrategi, og vart vidareført for 2008. I avtalen for 2008 er partane samde om ein totalkvote på 1 518 000 tonn.

ANDRE KVOTER

Noreg har for 2008 inngått kvoteavtalar med EU om fisket i Skagerrak/Kattegat og om svensk fiske i

den norske delen av Nordsjøen. Noreg har vidare inngått tosidige kvoteavtalar for 2008 med Færøyane og Grønland. Det er for 2007 også utveksla kvotar med Island i tråd med "Smottholsavtalen" og den tilhøyrande tosidige avtalen, medan Noreg i 2007 vidareførte trepartsavtalen med Island og Grønland om regulering av lodde i området mellom Island, Grønland og Jan Mayen.

Noreg har også vore med i forhandlingane som, etter fleire år, endeleg førte til ein avtale om eit internasjonalt forvaltningsregime for kolmule. Avtalen er vidareført mellom Noreg, Island, Færøyane og EU i 2008, og Russland har i 2008 slutta seg til partane si regulering av kolmule i NEAFC-området.

Partane i NEAFC er einige om reguleringstiltak for fiske av uer i Irmingerhavet i 2008 og fastsette ein totalkvote på 46 000 tonn. Den norske delen av kvoten i 2008 er 1 691 tonn.

Delar av uerbestanden i Irmingerhavet, som NEAFC forvaltar, har dei seinaste åra vore observert og delvis utnytta i NAFO-området. Den norske uerkvoten for 2008 er, som i åra 2001 til 2007, ein totalkvote for begge områda.

Rekefisket ved "Flemish Cap" (NAFO-område) har sidan 1996 vore regulert gjennom grenser for kor mange fartøy som kan delta i fisket, og kor mange døgn dei kan fiske samla. Norske fartøy kan samantlagt fiske 1 985 fiskedøgn i 2008, og 32 norske fartøy kan ta del i fangsten.

1.2.4 NAFO

Den nordvestatlantiske fiskerierorganisasjonen, NAFO, har i det siste lagt vekt på å modernisere organisasjonen, inkludert naudsynte endringar av sjølvne NAFO-konvensjonen, og har vedteke ein revidert konvensjonstekst. Den nye konvensjonen tek mellom anna omsyn til føre-var-prinsippet, økosystembasert forvaltning, etablering av ein mekanisme for tvisteløysing og strukturelle endringar av organisasjonen. Endringane av konvensjonen vart vedteke på årsmøtet i 2007. Noreg har kvoterettar i NAFOs reguleringsområde for torsk og lodde. Grunna den dårlege bestandssituasjonen for torsk og lodde er det forbod mot eit direkte fiske av desse artane i NAFO-området. Noreg har òg sidan 1993 fiska reker på Flemish Cap.

Det er også vedteke eit system for å svarteliste fartøy som har delteke i eit UUU-fiske i NAFO-området og som tilhøyrer statar som ikkje er medlemmer av organisasjonen. På årsmøtet i 2006 vart dei samde om at NAFO også vil svarteliste fartøy som er inkludert i NEAFCs svarteliste.

1.2.5 NEAFC

Den nordaustatlantiske fiskerikommissjonen NEAFCs myndigheitsområde er i utgangspunktet

avgrensa til områda utanfor 200-milssonene. Når det gjeld reguleringar av fisket på bestandar som vandrar både innanfor og utanfor 200 nautiske mil, har kommisjonen i første rekkje ein samordnande funksjon. Blant bestandane i Nordaust-Atlanteren, som har eit utbreiingsområde som også omfattar det opne hav, finst mellom anna kolmule, makrell, uer og norsk vårgytande sild.

Partane har slutta seg til endringar i konvensjonsteksten for å gi organisasjonen mandat til å gjennomføre ei meir heilskapleg og økosystembasert forvaltning av ressursane i konvensjonsområdet. Forslaget inneber at konvensjonsteksten vert oppdatert i høve til den utviklinga som har skjedd på dette området sidan 1982, så som havrettstraktaten.

NEAFC vedtok i 2004 å stengje fem område for botntråling og faststående reiskapar for perioden 1. januar 2005 til 31. desember 2007. Denne stenginga vart på årsmøtet i 2007 forlenga til å gjelde også i 2008. På årsmøtet i 2006 vart det vedteke å stengje ytterlegare fem område for botntråling og faststående reiskapar for å verne korallrev, og stenginga gjeld ut 2009. Spørsmålet om stenging av område skal behandlast av eit ekstraordinært årsmøte i NEAFC i juli 2008, der partane skal leggje til rette for ei heilskapleg tilnærming til dette i reguleringsområdet til NEAFC.

På årsmøtet i 2006 vedtok partane eit nytt regelverk for kontroll og handheving som blant anna inneheld reglar om hamnestatskontroll. Det nye regelverket vart sett i kraft 1. mai 2007.

På årsmøtet i 2005 oppretta NEAFC for første gong ei såkalla svarteliste. Med det nye regelverket er grunnlaget for å svarteliste fartøy betra. Reglane gjeld for fartøy som ikkje fører flagget til eitt av medlemslanda i NEAFC, og aktivitet både i internasjonalt farvatn og i medlemslanda sine økonomiske soner. Svartelista fartøy skal ikkje få løyve til å gå i hamn eller ta imot sørvis eller forsyningar, føreta mannskapsbyte og liknande i hamnene til medlemslanda. På årsmøtet i 2007 vedtok NEAFC at fartøy som står på svartelistene til NAFO, CCAMLR og SEAFO og som ikkje er flagga i nokre av NEAFC-landa, skal inkluderast i svartelista til NEAFC. Det vart også vedteke at NEAFC skal sirkulere si svarteliste til desse organisasjonane.

1.2.6 IWC og NAMMCO

Noreg er medlem av Den internasjonale kvalfangstkommissjonen, IWC, som regulerer fangst av større kvalartar. IWC vart oppretta for å sikre ei berekraftig forvaltning av kvalressursane. Frå 1994 til 2006 arbeidde IWC utan å lukkast med å få på plass eit revidert forvaltningsregime som skulle opne for kommersiell kvalfangst.

Hovudsaka i IWC er no diskusjonen om kva som skal vere IWCs oppgåve i framtida. Det er uklart om det kan bli semje om noko som helst. Noreg kan vanskeleg gå med på kompromissar som ikkje opnar for at IWC igjen tar til med å forvalte kvalressursane.

Den norske kvoten vert fastsett på bakgrunn av det arbeidet som er gjort i IWCs vitskapskomité. Også for 2008 har Noreg autonomt fastsett ein norsk kvote på 1 052 dyr. Under årsmøta i 2006 og 2007 la Noreg fram forslag til ei justering av kvoteberekningsmodellen basert på forskning som er gjennomført i Noreg. Forslaget vart godt motteke. Ein reknar med at dette arbeidet vil bli avslutta i 2008, og at det vil føre til høgare kvotar for norsk fangst i framtida.

1.2.7 NAMMCO

Den nordatlantiske sjøpattedyrkommissjonen, NAMMCO, vart etablert i 1992.

NAMMCO har lukkast godt i arbeidet med å forbetre jaktmetodar, eit arbeid som har interesse langt utover medlemslanda i NAMMCO. Arbeidet er no særleg relevant for dei drøftingane som går føre seg i EU om mogleg innføring av handelsrestriksjonar for produkt av sel.

Arbeidet med å utvikle fleirbestandsmodellar går sakte fordi ein ventar på framdrift i nasjonale forskingsprosjekt. Dette arbeidet er viktig for forvaltninga av dei marine ressursane, og Noreg går inn for at NAMMCO skal prioritere arbeidet med økosystembasert tilnærming til forvaltning av sjøpattedyra i våre havområde.

1.2.8 CCAMLR

Kommissjonen for bevaring av marine levande ressursar i Antarktis, CCAMLR, vart oppretta i 1981 med Noreg som ein av grunnleggjarane.

CCAMLR vedtek årleg tilrådingar av totalkvotar for dei ulike artane i konvensjonsområdet, som utgjør det meste av Sørishavet. CCAMLR deler ikkje totalkvotane mellom dei enkelte medlemmene. Det er såleis ope for eit "olympisk" fiske, der alle fiskar inntil fisket vert stogga når totalkvotane er tekne. Kvotane er likevel delt på nokre underområde. Føremålet med det er å hente inn informasjon frå nærast heile området gjennom å spreie fangstane.

Noreg fastsette 13. mars 1998 ei føresegn om regulering av fiske med norske fartøy i Antarktis (CCAMLR-området). Det er forbod mot å drive fiske utan at det er innhenta løyve frå norske styresmakter.

Det er store krillressursar i Sørishavet. For å gjennomføre den tilrådde fangsten på 4 mill. tonn krill i område 48, er det eit vilkår at det vert oppretta område for forvaltninga som har mindre geografisk utstrekning enn dei fire underområda. Arbeid med dette er ikkje ferdig. Den maksimale fangsten for heile område 48 er 620 000 tonn inntil desse mindre

områdene er etablerte. For 2008 har Noreg meldt på fire fartøy for fiske etter krill, men det ventast at ikkje alle kjem til å fiske. Med tida kan fisket etter krill bli sær viktig i CCAMLR-området, og det er fleire norske og utenlandske firma som viser interesse for dette.

Det har lenge vore fokusert på det ulovlege fisket (innanfor dei økonomiske sonene) og det uregulerte fisket (på det opne hav innanfor konvensjonsområdet) etter patagonisk tannfisk, såkalla UUU-fiske. CCAMLR har i løpet av dei siste åra innført ei rekkje tiltak for å motverke denne aktiviteten.

1.2.9 ICCAT

Den internasjonale kommissjonen for bevaring av atlantisk tunfisk, ICCAT, vart etablert i 1969. ICCATs kompetanseområde omfattar ca. 30 artar, og av desse er makrellstørje av særleg interesse for Noreg. 1. mars 2004 vart Noreg medlem av ICCAT etter at Stortinget hadde ratifisert konvensjonen 17. desember 2003.

Den nordaust-atlantiske makrellstørja er ein langt migrerande bestand som gyt i Middelhavet, og dreg på beitevandring nordover til norskekysten om sommaren og tidleg på hausten. Noreg hadde eit omfattande fiske etter makrellstørje på 1950- og 1960-talet, men fisket tok slutt i 1986.

ICCAT vedtok på årsmøtet i 2006 ein oppbyggingsplan for makrellstørje. Noreg røysta mot forslaget fordi forvaltningstiltaka i planen etter norsk syn ikkje er tilstrekkelege for å stanse den negative bestandsutviklinga.

På eit møte i januar 2007 vart det inngått ein avtale om fordeling av TAC for makrellstørje på medlemslanda i ICCAT for perioden 2007–2010. Noreg fekk for første gong ein kvotedel og vart såleis offisielt godkjent som kyststat til makrellstørjebestanden. Noreg ønskjer likevel ikkje å fiske makrellstørje før bestandssituasjonen er betre, og har derfor satt forbod mot fiske av makrellstørje og såleis avsett kvoten til bevaring av størja.

1.2.10 SEAFO

Den søraustatlantiske fiskeriorganisasjonen, SEAFO, vart etablert 20. april 2001 og har hovudsetet sitt i Namibia. Konvensjonsområdet er avgrensa til det opne hav, og omfattar såleis ikkje dei økonomiske sonene til kyststatane i området. Noreg ratifiserte SEAFO-konvensjonen 12. februar 2003.

Dei norske kommersielle interessene i SEAFO-området er relativt små. Kartlegginga av fiskeripotensialet er mangelfull, og det er såleis vanskeleg å vurdere kva for interesser norske fiskarar kan få i området i framtida. Ein viktig grunn til at Noreg ratifiserte SEAFO-konvensjonen er at Noreg prinsipielt er ein sterk tilhengar av regionalt samarbeid om felles

fiskeriressursar, og at Noreg også deltek aktivt i ei rekkje andre regionale fiskeriorganisasjonar. Norsk deltaking i SEAFO kan både gi innsyn i statspraksisen i området og høve til å påverke den. Vidare vil Noregs to- og fleirsidige bistandsengasjement i regionen kunne styrkast gjennom deltaking i SEAFO.

På årsmøtet i SEAFO i oktober 2007 vart det bestemt at SEAFO skal godkjenne svartelistene frå CCAMLR, NAFO og NEAFC. For tre år sidan etablerte SEAFO ein lettversjon av eit system for hamnestatskontroll som det var semje om. På møtet i 2007 vart dette vesentleg utbygd.

1.3 Bestandsutrekning, rådgiving, tilstandsrapportar og langsiktige forvaltningsplanar

I kapitlet er det først ei kort oversikt over metodar for å måle fiskebestandar i felten, utrekningsverktøy (modell), forvaltningsplanar, rådgiving og dei såkalla referansepunkta. Deretter vert det gjort greie for tilstanden til dei viktigaste fiskebestandane som Noreg deler med andre land, i tillegg til tilrådd TAC, avtalt TAC og fangstar. Til sist omtaler ein dei langsiktige forvaltningsplanane som Noreg har vedteke saman med andre land.

1.3.1 Bestandsutrekning

Bestandsutrekning inneber å kombinere tilgjengeleg informasjon frå fisket, data frå tokt der relative bestandsendringar vert observert, og beskatningsgraden (fiskestrykket). Utfallet er grunnlag for rådgiving om fiskekvotar, og er elles viktig for meir grunnleggjande forskning på tilhøve som avgjer storleiken på bestanden, rekruttering osv.

For dei fleste bestandar av interesse for Noreg vert desse utrekningane gjort i samarbeid med forskarar frå fleire land i arbeidsgrupper innanfor ICES (Det internasjonale råd for havforskning). Utrekningsverktøyet er matematiske modellar.

For somme artar brukar vi ikkje metodikk basert på fangststatistikk. I våre farvatn gjeld det først og fremst lodda. Her brukar ein den akustiske målinga av bestanden som eit absolutt mål for bestandsstorleiken.

For dei fleste artane og bestandane i våre farvatn har ein berre data og relevant informasjon frå fiskeria å støtte seg til når bestandsstorleiken skal estimerast og evaluerast. Rett kvantifisering av kor stor fiskeinnsats som ligg til grunn for eit rapportert fangstkvantum er eit nødvendig forskingsområde framover for å kunne relatere fiskeridata til bestandsstorleik på ein påliteleg måte.

1.3.2 Forvaltningsplanar

Det er eit langsiktig mål for norske fiskeristyresmakter at forvaltninga skal baserast på meir heilskaplege forvaltningsplanar enn dei vi har i dag, der det ikkje berre vert teke omsyn til biologiske, men også til økonomiske og andre relevante faktorar.

I ein forvaltningsplan er berekraft ei grunnleggjande norm. Optimal ressursutnytting og stabilitet er andre kriterium det er rimeleg å ta omsyn til. For å kunne vurdere utnyttingsgrad og bestand i forhold til slike kriterium, er det utvikla biologiske referansepunkt. Tradisjonelt har desse vore nytta i forvaltningsrådgiving både som grenseverdiar og målverdiar. I meldinga er det gitt eit oversyn over dei vanlegaste referansepunkta og kva dei tyder.

Ut frå historiske bestandsdata og enkle føresetnader om samanhengen mellom gytebestand og rekruttering, har ein for kvar bestand prøvd å definere ei nedre grense for gytebestanden, der det er stor risiko for dårleg rekruttering om gytebestanden kjem under denne grensa. Tilsvarande er det definert ei øvre grense for fiskedødsraten som, dersom ho blir overskriden over lengre tid, svært sannsynleg vil føre bestanden ned på eit nivå der rekrutteringa er venta å verte dårleg.

Når ein tek omsyn til uvisse i bestandsvurderingane, krev ei føre-var-forvaltning at det vert lagt inn ein tryggleiksmargin i høve til desse "absolutte" grensene. Når det gjeld føre-var-grensene vil verdien på desse mellom anna avhenge av kor stor risiko forvaltninga er villig til å ta. ICES kjem derfor berre med framlegg om føre-var-grenser, og det krevst ein dialog med forvaltninga for å fastsetje føremålstenlege verdiar.

1.3.3 Rådgjeving frå Det internasjonale råd for havforskning (ICES)

Rådgjevinga frå ICES vert frå og med våren 2008 utarbeidd av den nye rådgjevande komiteen, ACOM (Advisory COMittee). ACOM er sett saman av ein forskar frå kvart av dei 20 medlemslanda i ICES i tillegg til leiaren. ACOM vil heretter vere ICES sin einaste rådgjevingskomité for utarbeiding av vitskaplege råd for kyst-/havressursar og økosystem.

For å sikra ein størst mogleg openheit i prosessane som fører fram til råda frå ICES er det opna for at observatørar frå einskilde interesseorganisasjonar kan ta del i møta til ACOM og i møta til gruppene som lager utkast til råd. Observatørar kan også ta del i arbeidet med kvalitetssikring av råda. Observatørane må godkjennast av dei einskilde nasjonale delegatane.

Det er venta at ACOM til å byrje med vil gje råd to gonger i året, i juni og oktober. Råda er offentlege og kan lesast på internettsida til ICES www.ices.dk. Havforskningsinstituttet omset rådgjevinga frå ICES til

norsk, kommenterer og utdjupar der det trengst, og legg alt ut på deira internettside www.imr.no.

Noreg haustar i alt 2–3 millionar tonn årleg frå om lag 90 ulike bestandar til ein førstehandsverdi av 12 mrd. kroner. I kapittel 4 i meldinga er omtalt tilstandsrapportar og rådgjeving for dei viktigaste fiskebestandane i norske farvatn.

NORDAUST-ARKTISK TORSK

I siste bestandsvurdering klassifiserte ICES bestanden til å ha god reproduksjonsevne, medan fiskepresset i 2006 er klassifisert som ikkje berekraftig.

ICES tilrådde ein kvote for 2008 (409 000 tonn) i tråd med den sameinte haustingsregelen. Uregistrert fiske vil undergrave dei måla som ligg bak haustingsregelen. ICES påpeika òg at utøvinga av torskefisket må ta omsyn til behovet for vern av kysttorsk og behovet for redusert bifangst av uer.

Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen konstaterte indikasjonar på at omfanget av overfiske vart redusert i 2007, mellom anna som følgje av innføringa av NEAFC sitt hamnestatsregime frå 1. mai 2007. Etter ei totalvurdering av situasjonen i 2007 kom partane fram til at totalkvoten for 2008 i tråd med forvaltningsregelen kunne fastsetjast til 430 000 tonn.

NORSK-ARKTISK HYSE

Hyse vert fiska gjennom heile året, i hovudsak som bifangst i trålfisket etter torsk, særleg når bestandsnivået er lågt. Gjennomsnittleg årsfangst er 124 000 tonn. Dei siste åra har Russland og Noreg stått for meir enn 90 pst. av landingane.

Bestanden av norsk-arktisk hyse var nede på eit svært lågt nivå i 1983–1984. Frå 1998 ser det ut til at vi har kome i ein ny situasjon med meir stabilt god rekruttering. Grunnlaget for ei svært positiv bestandsutvikling er framleis til stades, men toppen på utviklinga av bestanden ser ut til å vere nådd.

Dei totalkvotane som har vore avtalte mellom norske og russiske styresmakter har generelt sett vore over tilrådde kvotar i heile perioden sidan 1990. Den avtalte kvoten for 2008 på 155 000 tonn blei vedteken på bakgrunn av arbeidet i Arctic Fisheries Working Group (AFWG) og den fastsette forvaltningsstrategien, og gytebestanden reknast for å vere over føre-var-nivået på 80 000 tonn.

NORSK-ARKTISK SEI

Noreg dominerer fisket (ca. 95 pst.), og det gjennomsnittlege norske utbyttet i perioden 1960–2006 var på 135 000 tonn. ICES klassifiserte bestanden til å ha god reproduksjonskapasitet og til å vera hausta berekraftig. Norske styresmakter har ved fastsetjinga av kvoten for 2008 på 247 000 tonn lagt til grunn den

nye haustingsstrategien med ei utnyttingsgrad på føre-var-nivå.

LODDE I BARENTSHAVET

Biomassen til loddebestanden vart mykje redusert frå 2002 til 2003, og situasjonen må kallast eit bestandssamanbrot. I 2004 og 2005 held han seg på eit lågt nivå, men har sidan auka ein del. Samanbrotet i bestanden skuldast først og fremst to faktorar: svake rekrutterande årsklassar og auka naturleg død. Samanbrotet skuldast ikkje fisket. Den vidare utviklinga i bestanden er i stor grad avhengig av rekrutteringa frå 2007-årsklassen.

ACFM tilrådde hausten 2007 at det ikkje burde opnast for eit loddefiske i Barentshavet vinteren 2008. Den blanda norsk-russiske fiskerikommisjonen vedtok på sitt møte i november 2007 å forby fiske på barentshavslodde vinteren 2008, med unnatak for ein forskingskvote på 5 000 tonn kvar til Noreg og til Russland.

NORSK VÅRGYTANDE SILD

Det er Noreg, Island, Færøyane, EU og Russland som fiskar på denne sildebestanden. Silda oppheld seg for det meste i norske farvatn, og Noreg er også den største fiskerinasjonen.

Etter det totale bestandssamanbrotet på slutten av 1960-talet vart bestanden bygd opp att til det som kan kallast historiske nivå. Oppbygginga gjekk sakte, og først rundt 1997 var fangsten tilbake på eit nivå som likna situasjonen før samanbrotet. I 2007 er gytebestanden rekna å vere om lag 11,9 millionar tonn og er venta å halde seg på dette nivået i 2008.

Det vart i tråd med tilrådinga frå ICES semje mellom kyststatane om ein totalkvote på 1 518 000 tonn for 2008 og ei fordeling av den totale årlege fangsten.

NORDSJØSILD

Noreg og EU forvaltar nordsjøsilde i fellesskap.

Hardt fiskepress gjennom fleire år førte til at gytebestanden av nordsjøsilde vart kraftig redusert i perioden 1989–1993. Etter innføringa av eit strengt forvaltningsregime (Noreg-EU) i 1998 vart det god vekst i bestanden. Først i 2002 vart den estimerte gytebestanden (biomassen) klassifisert til å vere over føre-var-nivået. Vidare er det no seks svake årsklassar (2002–2006) på veg inn i bestanden. Dette er eit uvanleg fenomen, som krev særskild merksemd frå forvaltarane dei komande åra. Rekrutteringa er no mindre enn 50 pst. av kva den har vore tidlegare og det krev tilsvarande reduksjon i uttaket. Førebels er ikkje kvoten redusert i same tempo som reduksjonen i gytebestanden. EU og Noreg har dei siste åra vedteke kvotar som ligger over råda frå ICES. På grunn

av den svake rekrutteringa vedtok Noreg og EU likevel ein kvote for 2008 som inneber ein reduksjon på 41 pst.

TORSK, HYSE OG KVITING I NORDSJØEN

Grensa for god reproduksjonsevne for torsk er vurdert å vere 150 000 tonn. Sidan 1997 har alle årsklassar vore svake eller middels, og årsklassane 1997, 2000, 2002 og 2006 er dei svakaste som er registrert. Det er derfor ikkje venta at gytebestanden vil auke over 150 000 tonn i nærmaste framtid, sjølv om fiskedøyingstala vert kraftig reduserte.

Alle årsklassane av hyse etter 1999 bortsett frå 2005 er under middels, og årsklassane 2001–2004 og 2006 og 2007 ser ut til å vere svært svake.

Ein har ikkje nok informasjon om kvitingbestanden til å vurdere gytebestand og fiskedøying. Om lag alle analysar indikerer at bestanden er på eit svært lågt nivå.

ACFM tilrår at totalt uttak av torsk ikkje må overstige 22 000 tonn. Dette gjeld både fangst og utkast. Sidan ein fangar torsk i eit blandingsfiske, tilrår ICES at alle fiskeri der torsk vert fanga, blir regulert, slik at det blir minimale bifangstar av torsk. Vidare bør ein lage og setje i verk ein gjenreisingsplan for at gytebestanden av torsk kan vekse til over grensa for god reproduksjonsevne. Ein kan ikkje oppnå den naudsynte reduksjonen i fiskedøying berre ved å redusere TAC. Gjenreisingsplanen må innehalde tiltak for å hindre direkte fiske av torsk, redusere bifangst av torsk i fisket etter andre artar og hindre utkast og feilrapportering av torsk i alle fiskeri.

Noreg og EU har blitt einige om desse totalkvotane for 2008: 22 152 tonn torsk, 46 444 tonn hyse og 17 850 tonn kviting.

KOLMULE

Etter ein svært langvarig forhandlingsprosess vart kyststatane (Noreg, EU, Færøyane og Island) den 16. desember 2005 samde om forvaltning og fordeling av kolmule frå 2006 og framover. Dette gav ein talkvote på 2,0 millionar tonn i 2006.

Tilrådinga frå ACFM for 2008 var eit samla uttak på maksimalt 835 000 tonn, slik at fiskedødsraten ikkje overstig føre-var-grensa. Totalkvoten i 2008 er større enn tilrådinga, og venteleg kjem fiskedødsraten over grenseverdien. Berre god rekruttering kan halde oppe bestanden og fisket. Slik det ser ut no er årsklassane 2005 og 2006 svake. Det er uråd å unngå sterk nedgang i bestanden dersom rekrutteringa ikkje vert høgare og uttaket held fram med å overstige tilrådingane frå ICES.

1.4 Kontrollordningar

Kontroll med ressursuttaket på felles fiskebestandar krev eit nært samarbeid mellom dei landa som deler ressursane. Eit slikt samarbeid er inngått med begge dei to partane som Noreg deler viktige fiskeressursar med: Russland og EU. Noreg har også inngått avtalar om kontroll direkte med enkelte medlemsland i EU og fleire andre statar.

Kontrollavtalen som vart undertekna mellom Noreg og Portugal 16. februar 2006, representerte ei oppdatering av slike avtaler og er den første avtalen Noreg inngår som også omfattar gjensidig rapportering av landingar av fisk frå tredjelands fartøy. Etter dette tidspunkt reviderer ein eksisterande avtalar etter tur for å få med tredjelands fartøy.

Satellittsporing av fiskefartøy er eit nytt og viktig framsteg i kontrollarbeidet. Det ligg no føre satellittsporingssavtalar mellom dei landa som har felles fiskeriinteresser i Nordaust-Atlanteren. Plikta til å spore er gjennomgåande knytt til fartøy over 24 meter største lengde.

Fiskeridepartementet innførte frå 1. juli 2000 satellittovervaking av alle norske fiske- og fangstfartøy over 24 m. Desse fartøya er underlagte sporing i område både under norsk og utanlandsk fiskerijurisdiksjon. Vidare vil alle norske fartøy, uansett storleik, sporast ved fiske i internasjonalt farvatn. Det er også krav om satellittsporing av alle fartøy i NEAFC-området. I NAFO-området er det krav om 100 pst. dekning av satellittsporing og bruk av observatørar på alle fartøy.

Norske styresmakter har dei seinare åra innført ei rekkje tiltak for å angripe ulovleg, urapportert og uregulert fiske (UUU-fiske). Eit sentralt tiltak har vore den såkalla "svartelistinga" av fartøy som har drive uønska aktivitet i område utanfor norsk jurisdiksjon. Dette gjeld fartøy som fører utanlandsk flagg, då det er mogleg å sanksjonere på annan måte overfor norske fartøy. Fiskeridirektoratet ser til at fartøy som har delteke i uregulert fiske i internasjonalt farvatn vert nekta lisens i Noregs økonomiske sone. Vidare kan slike fartøy nektast å føre norsk flagg, og ein kan nekte landing av fangst i Noreg. Det kan også setjast inn sanksjonar mot utanlandske fartøy som bryt regelverket i norske farvatn. Regionale organisasjonar som NEAFC og NAFO har innført svartelisting av fartøy som fiskar ulovleg. Dei regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonane samarbeider stadig betre om kva fartøy som skal inn på svartelistene.

Med Noreg som aktiv bidragsytar vedtok årsmøtet til NEAFC i november 2006 (i kraft frå 1. mai 2007) eit nytt regime for hamnestatskontroll som gjeld heile konvensjonsområdet til NEAFC. Det betyr at all frosen fisk som skal landast av utanlandske fartøy i ei hamn i eit NEAFC-land, skal kontrol-

lerast etter ein grundig utarbeidd prosedyre. Erfaringane frå det nye hamnestatsregimet er særst positive.

På evalueringskonferansen for FN-avtalen om fiske på det opne hav i New York i mai 2006, fekk Noreg støtte for at det skal utarbeidast eit bindande globalt regime for hamnestatskontroll i fiskerisektoren. Norske styresmaktar arbeider vidare med denne prosessen i FAO.

EU er ein viktig aktør i det internasjonale samarbeidet for å få redusert UUU-fisket, og Noreg har dei seinare åra hatt eit godt samarbeid med EU-kommisjonen i så måte. Noreg og EU-kommisjonen undertekna 4. oktober 2006 ein MoU (intensjonsavtale) om samarbeid innan ressurskontroll.

1.5 Fisket etter avtalane i 2006 og 2007

1.5.1 Norsk utnytting av kvotar

Dei norske fartøya har nytta kvoten på fellesbestandane torsk og hyse nord om 62°N godt i 2006 og 2007.

I Nordsjøen vart dei norske kvotane av fellesbestandane makrell og sild oppfiska i 2006 og 2007. Seikvoten vart oppfiska i 2006, medan det sto att ein rest av kvoten i 2007.

Til saman vart det i 2006 fiska 69 000 tonn kolmule i internasjonalt område, medan det i 2007 vart fiska 58 000 tonn. Dette er ein nedgong samanlikna med tidlegare år. Endringa skuldast at Noreg har fiska kolmulekvoten i andre områder. I begge åra vart kolmulekvoten i EU-sona nytta meir eller mindre fullt ut.

Norske linefartøy utnytta om lag 72 pst. av botnfiskkvotane av blålange, lange og brosme i EUs farvatn i 2006 og om lag 75 pst. i 2007. I færøyske farvatn har norske fartøy fiska 69 pst. av botnfiskkvoten i 2007, medan utnyttingsgraden var noko lågare i 2006 (45 pst.).

Noreg har kvotar ved Grønland etter dei årlege kvoteavtalane med Grønland og EU. For norske fiskarar er kvotane på blåkveite, uer og reker av stor verdi. Desse kvotane vert stort sett godt utnytta. Dei seinare åra er også torsk kvoten godt utnytta.

I sesongen 2006/2007 tok dei norske fartøya heile kvoten på 39 045 tonn lodde i Islands fiskerisone. Også i sesongen 2007/2008 var det norske loddefisket godt med totalt fiska kvantum på 35 760 tonn, det vil seie ein utnyttingsgrad på vel 91 pst.

Det norske fisket i Skagerrak var i hovudsak konsentrert om reker og sild i 2006 og 2007.

Rekefisket ved Flemish Cap har vore eit viktig potensielt driftsalternativ for rekeflåten, særleg for grønlandsrekeflåten. Det var eitt fartøy som deltok i rekefisket ved Flemish Cap i 2006, medan to fartøy deltok i 2007.

I tillegg til fisket innanfor kvoteavtalar med andre land, har norske fartøy sidan 1990 fiska uer i

internasjonalt område i Irmingerhavet. Dette fisket nådde ein topp i 1992 og 1993 med om lag 14 600 tonn begge åra. I 2006 fiska norske fartøy om lag 5 700 tonn, og i 2007 om lag 4 300 tonn uer i Irmingerhavet.

1.5.2 Utanlandsk utnytting av kvotar

Når det gjeld utanlandsk utnytting av kvotar, er det eit generelt trekk at kvotane av torsk, hyse og sei nord om 62°N er godt utnytta av dei landa som har kvoterettar i området.

Hovudtyngda av EU sitt fiske i Nordsjøen og i Skagerrak skjer på botnfiskartar (torsk, hyse, sei o.a.), sild, makrell og kolmule. Grunna dårleg bestandssituasjon har kvotar og fangst av augepål vorte kraftig redusert i 2006 og 2007. Ifølgje offisiell fangststatistikk har EU i dei seinare åra hatt relativt god utnytting av torske- og seikvotane sine i Nordsjøen. Utnyttinga av dei fastsette kvotane i Skagerrak har også vore gjennomgåande høg for EU.

I 2006 fiska Færøyane berre 8 pst. av seikvoten sin i NØS i Nordsjøen, medan færøyske fartøy ikkje utnytta seikvoten i det heile tatt i 2007. I høve til kvotane sine har Færøyane fiska mykje sild og makrell i NØS i Nordsjøen i 2006 og 2007.

Grønland har sidan kvoteavtalen vart inngått i 1991 vore lite aktiv i fiske på konsumartar i Nordsjøen. I 2006 var eitt og i 2007 to, grønlandske fartøy i aktivitet.

I hovudsak utnyttar Sverige godt dei bilaterale kvotane sine i norsk del av Nordsjøen. Fisket er i stor grad retta mot kvotane deira av torsk, sei, makrell, sild og reker.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kieland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn, fra Senterpartiet, lederen Ola Borten Moe, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til den fremlagte St.meld. nr. 34 (2007–2008) og redegjørelsen om de fiskeriavtalene som er inngått med andre land for 2008 og fisket etter avtalene i 2006 og 2007.

Komiteen er kjent med at en stor del av norsk fiske skjer på bestander som vi deler med andre land, og at Norge har inngått ulike typer fiskeriavtaler med en rekke land.

Komiteen viser til at de etablerte samarbeidsavtalene står sentralt i norsk fiskeriforvaltning. Komiteen har merket seg at de viktigste bilaterale forhandlingene for 2008 har vært ført med Russland, EU, Færøyene og Grønland.

Kontrollarbeidet

Komiteen viser til at kontroll på ressursuttaket på felles fiskebestander krever et nært samarbeid mellom de landene som deler ressursene. Komiteen er tilfreds med at et slikt samarbeid pågår med begge partene Norge deler viktige fiskeressurser med, Russland og EU, og at det i tillegg er inngått avtaler om kontroll direkte med medlemsstater i EU samt flere andre stater.

Komiteen har merket seg at satellittsporing av fiskefartøy er et nytt og viktig verktøy i kontrollarbeidet, og at det er inngått satellittsporingsavtaler mellom landene som har felles fiskeriinteresser i Nordøst-Atlanteren.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, har merket seg at Regjeringen har innført en rekke tiltak for å hindre ulovlig, urapportert og uregulert fiske, og at spesielt tiltaket med å svarteliste fartøy som driver uønsket aktivitet, nå gir gode resultater.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til behovet for økt kontroll med UUU-fiske og mener Kystvakten må tilføres midler slik at effektiv kontroll er mulig. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett for 2009 styrker Kystvakten med 350 mill. kroner.

Fiskeriatvaten med Russland

Komiteen viser til at et hovedfokus for samarbeidet mellom Norge og Russland om forvaltning og kontroll i Barentshavet i 2007 var arbeidet med å styrke kontroll med uttak og omlasting av fisk i Barentshavet. Komiteen er tilfreds med at Norge

og Russland er enige om å fortsette det viktige arbeidet med å komme overfisket i Barentshavet og Norskehavet til livs. Komiteen har merket seg at selv om det bilaterale fiskerisamarbeidet med Russland fortsatt er både krevende og komplisert, rapporteres det nå om at det er oppnådd reell fremgang siden 2006.

Fiskeriatvaten med EU

Komiteen viser til at Norge og EU har et felles ansvar for å forvalte fiskeressursene i Nordsjøen, bl.a. med å fastsette årlige totalkvoter for bestandene. Komiteen har merket seg at det i samarbeidet mellom Norge og EU fortsatt er områder der det er behov for felles tiltak for å bedre fiskeriforvaltningen, og at en av hovedutfordringene er å bedre beskatningen av fiskeressursene i Nordsjøen. Det vises spesielt til at utkastproblematikken er en hovedutfordring i det bilaterale samarbeidet med EU. Komiteen viser til at utkast er en av de største truslene mot bærekraftig forvaltning av fellesbestandene mellom Norge og EU, og at dette problemet er særlig stort i Nordsjøen. For å øke det økonomiske utbyttet av bestandene i Nordsjøen er det helt avgjørende at EU reduserer det nåværende høye utkastnivået.

Komiteen er opptatt av at Regjeringen fortsatt skal sette fokus på dette i sine samtaler med EU, og at det skal kreves bindende tiltak fra EU for å redusere utkast på felles forvaltede bestander.

Komiteen har for øvrig ingen merknader.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

St.meld. nr. 34 (2007–2008) – om dei fiskeriatvatalane Noreg har inngått med andre land for 2008 og fisket etter avtalane i 2006 og 2007 – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 20. november 2008

Ola Borten Moe

leder

Steinar Gullvåg

ordfører

